

FARBY GRAFICZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-77
	Farby graficzne Oznaczenie elastyczności	7469-19
		Zamiast BN-68/7469-19
		Grupa katalogowa XVII 99

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie elastyczności powłok farb graficznych przez zginanie.

1.2. Rodzaje metod badań

- a) oznaczanie elastyczności powłoki farby na blasze,
- b) oznaczanie elastyczności powłoki farby na folii,
- c) oznaczanie elastyczności powłoki farby na papierze.

1.3. Określenia. Elastyczność powłoki jest to właściwość powłoki farby, polegająca na zachowaniu pierwotnych właściwości mechanicznych w warunkach deformacji podłoża.

2. METODY BADAŃ

2.1. Oznaczenie elastyczności powłoki farby na blasze

2.1.1. Zasada metody polega na zginaniu na walcach o różnej średnicy odbitek farb graficznych wykonanych na blasze.

2.1.2. Aparatura, przyrządy i materiały

- a) Aparat Duncan-Lynch wg BN-77/7469-11/03 lub inny zapewniający uzyskanie określonej grubości warstwy farby.
- b) Przyrząd typu A wg PN-76/C-81528.
- c) Wykroje blachy określonej w normie przedmiotowej, o grubości 0,3 mm i wymiarach 150×280 mm.

2.1.3. Przygotowanie odbitek do badań. Odbitki sporządzić za pomocą przyrządu wg 2.1.2c). Grubość warstwy farby oraz warunki utrwalania

i aklimatyzacji odbitek określono w odpowiednich normach przedmiotowych.

2.1.4. Warunki oznaczania. Oznaczanie należy przeprowadzić w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$, przy wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$.

2.1.5. Wykonanie oznaczania. Z odbitek wg 2.1.3 lub druków wyciąć wykroje o wymiarach 50×100 mm i wykonać oznaczanie elastyczności za pomocą przyrządu wg 2.1.2b) zgodnie z PN-76/C-81528 p. 2.4.2.

2.1.6. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć ocenę co najmniej trzech równoległych oznaczeń, nie różniących się między sobą.

2.2. Oznaczenie elastyczności powłoki farby na folii

2.2.1. Zasada metody polega na zginaniu odbitek farb graficznych wykonanych na foliach i pozostawieniu ich zgiętych przez określony czas.

2.2.2. Aparatura, przyrządy i materiały

- a) Pręty do nakładania warstwy farby wg BN-76/7469-11/05 lub inny przyrząd odpowiedni do określonej techniki drukowania.
- b) Dwie płytki ze szkła płaskiego okiennego wg PN-69/B-13052, o grubości 5 mm i wymiarach około 100×100 mm.
- c) Wykroje folii określonej w normie przedmiotowej, o wymiarach około 100×200 mm.

2.2.3. Przygotowanie odbitek do badań. Odbitki sporządzić za pomocą przyrządu wg 2.2.2a) na folii wg 2.2.2c). Grubość warstwy farby oraz warunki utrwalania i aklimatyzacji odbitek określono w odpowiednich normach przedmiotowych.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Tworzyw i Farb
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tworzyw i Farb
dnia 28 kwietnia 1977 r. jako norma obowiązująca w zakresie czynności określonych normą
od dnia 1 stycznia 1978 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 14/1977 poz. 50)

2.2.4. Warunki oznaczania — wg 2.1.4.

2.2.5. Wykonanie oznaczania. Odbitkę wg 2.2.3 lub druk złożyć w połowie warstwą farby na zewnątrz i umieścić między dwiema płytkami szklanymi wg 2.2.2b). Całość obciążyć masą 200 g i pozostawić przez 10 min, po czym wyjąć odbitkę i dokonać oceny jej wyglądu w miejscu zgięcia, posługując się szkłem powiększającym.

2.2.6. Ocena oznaczania. Powłokę farby uważa się za elastyczną, jeżeli nie występują zmiany wyglądu zewnętrznego odbitki, takie jak: pęknięcia lub odstawanie farby od podłoża.

2.2.7. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć ocenę co najmniej trzech równoległych oznaczeń, nie różniących się między sobą.

2.3. Oznaczanie elastyczności powłoki farby na papierze

2.3.1. Zasada metody — wg 2.2.1.

2.3.2. Aparatura, przyrządy i materiały

a) Przyrząd do nakładania warstwy farby wg BN-76/7469-11/01 lub inny zapewniający uzyskanie określonej grubości warstwy farby.

b) Dwie płytki szklane — wg 2.2.2b).

c) Wykroje papieru określonego w normie przedmiotowej, o wymiarach 97×290 mm.

2.3.3. Przygotowanie odbitek do badań. Odbitki sporządzić za pomocą przyrządu wg 2.3.2a) na papierze wg 2.3.2c). Grubość warstwy farby oraz warunki utrwalania i aklimatyzacji odbitek określono w odpowiednich normach przedmiotowych.

2.3.4. Warunki oznaczania, wykonanie, ocena i wynik końcowy oznaczania — wg 2.1.4, 2.2.5, 2.2.6 i 2.2.7.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Zakład Farb Graficznych, Gdańsk.

2. Normy związane

PN-69/B-13052 Szkło budowlane. Szkła płaskie okienne ciągnione

PN-76/C-81528 Wyroby lakierowe. Oznaczanie elastyczności powłok lakierowych przez zginanie

BN-76/7469-11/01 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek do badań za pomocą przyrządu do nakładania warstwy farby

BN-77/7469-11/03 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek do badań za pomocą aparatu Duncan-Lynch

BN-76/7469-11/05 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek do badań za pomocą prętów do nakładania warstwy farby

3. Istotne zmiany w stosunku do BN-68/7469-19

a) wprowadzono nowe metody sporządzania odbitek do badań,

b) zakres normy rozszerzono o badanie elastyczności powłok farb na papierach oraz badanie elastyczności druków.

4. Autor projektu normy — mgr inż. Maria Rosner-Kania, Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Zakład Farb Graficznych, Gdańsk.